

El Museu Diocesà inicia les obres de restauració del Retaule de la Pietat

► El Retaule de la Pietat (MDU 108), una gran peça realitzada en fusta entre 1548 i 1550, d'estil renaixentista, ha començat a ser restaurada. Aquest retaule està situat al presbiteri de l'església de la Pietat a La Seu d'Urgell, formant part de les actuals instal·lacions del Museu Diocesà i és el més important de la seva categoria al nostre Bisbat. La seva situació demanava fer una renovació de la seva pintura i daurats i també una recuperació de la base. Aquest retaule fou encarregat per la comunitat de preveres de la Pietat a l'escultor Jeroni Xanxo i fou pintat l'any 1573 per Antoni Peitaví.

GLOSSA

Ajudant a millorar

Les activitats educatives en lleure han jugat un paper important en la formació de molts infants i joves. Un centre d'esplai d'una parròquia anuncia la celebració del cinquantè aniversari de l'inici de la seva tasca. El nombre d'anys fa pensar en les moltes persones que han passat per les seves activitats. Convida a donar gràcies per tot el bé escampat. El lema que han escollit és «Ajudant a millorar infants i joves».

En primer lloc, «ajudant». El centre d'esplai —com cap entitat o institució— no és un objectiu en si mateix: existeix per fer un servei als altres. Un servei fruit d'una vocació educativa que cerca que cada persona pugui assolir la seva pròpia identitat, però no pas de manera individualista, sinó amb consciència de grup, de col·lectivitat. Existeix, també, en el cas del centre d'esplai parroquial, que fa un servei pastoral. Un servei que apropa a Jesús, que en fa un primer anunci o amplia i enforteix el coneixement que se'n tingui, en un marc comunitari, de poble de Déu, d'Església. Té sentit la seva existència, doncs, com a mediació evangelitzadora.

Tota acció educativa té —ha de tenir— objectius. Tota acció educativa és un projecte. «Millorar» significa que cal partir de la realitat con-

creta i proposar aquelles experiències possibles que ajuden a avançar, d'acord amb cada situació. Cal fer de l'educació un camí de progrés personal i col·lectiu, sense confondre el respecte a la personalitat dels altres amb la manca d'exigència o amb fer concessions. I això només és possible si hom és fidel als propis objectius, als camins de millora que es van descobrint i fixant.

Quan es fa públic que hom vol ocupar-se d'infants i adolescents, es dibuixa com a ideal definitori una acció educativa marcada per una relació personal que és viscuda, però com a mestratge de qui ajuda a créixer els altres no a base de discursos, sinó de les actituds bàsiques que testimonia a través de la seva vida. Perquè els educadors són model i referència dels infants i joves, i això és privilegi, responsabilitat i, quan hi ha coherència i estimació, motiu de felicitat!

Al principi de setembre, moltes d'aquestes activitats tornaran a ser convocades. Convé que els educadors reflexionin. «I que el mateix Jesucrist, Senyor nostre, i Déu, el nostre Pare [...] confortin els vostres cors i us enforteixin amb tota mena d'obres i paraules bones» (2Te 2, 16-17).

Enric Puig Jofra, SJ

PARAULA I VIDA

Posar la misericòrdia en obres (i II)

En ordre a preparar l'Any de la misericòrdia que ha convocat el Papa Francesc, i que començarà el desembre, ens convé reflexionar sobre les obres de misericòrdia corporals i espirituals i acollir el seu reclam. Avui us proposo les obres espirituals. Així desvetllarem la nostra consciència, moltes vegades ensopida —diu el Sant Pare— davant el drama de la pobresa, i entrarem encara més en el cor de l'Evangeli, on els pobres són els privilegiats de la misericòrdia divina. «La predicació de Jesús ens presenta aquestes obres de misericòrdia perquè puguem adonar-nos de si vivim o no com a deixebles seus» (Butlla MV 15).

Les obres de misericòrdia corporals i espirituals són un breu programa d'acció i d'amor ben actual. Avui us comento les 7 obres de misericòrdia espirituals que cita el Papa Francesc:

- 1. Ensenyar al qui no sap.** Ajudar aportant els nostres coneixements, saviesa, experiència, però sense humiliar mai el qui no sap, el qui no ha tingut les mateixes oportunitats. No ser prepotent, saberut, cregut. Ensenyar amb humilitat, compartint, fent que l'altre se'n vagi sortint per ell mateix i no fent-lo dependre de nosaltres. Tots som sempre aprenents.
- 2. Donar consell al qui ho necessita.** Un bon consell, una paraula orientadora, a temps, pot ser llum en la fosca i pot estalviar a l'altre ensopegades i fracassos. Però atents a no ser paternalistes, inoportuns o abassegadors. Escoltar primer i aconsellar sense anar de savis o sobrats.
- 3. Corregir el qui va errat.** La correcció fraterna és necessària, sempre feta des de la humilitat i l'amor. Reconeixent que jo també m'equivoco i he tingut desencerts i fracassos. No ferir ni rebaixar l'altre. A vegades un toc d'humor suau hi ajudarà.
- 4. Consolar el trist.** És molt necessari aportar alegria, consol i comprensió, atenent les causes de la tristesa del germà, des de la proximitat. Fent silenci però estant a prop, amb comunió dels cors i dels patiments. Hem de voler fer felços els qui tenim a prop, i que trobin esperança enmig de les tristors.
- 5. Perdonar les ofenses.** El perdó és el distintiu de l'amor cristià. Perdonar sempre i oblidar les ofenses i injúries que ens fan. És tot un do saber perdonar i oblidar, saber passar pàgina, i recomençar sense estar tot el dia recordant el mal que els altres m'han fet. Perdonar per poder ser perdonats.
- 6. Suportar amb paciència les persones molestes.** Sofrir amb aguant les flaqueses i defectes del pròxim, confiant que segurament s'hi esforça. Cal aguantar, cedir, suportar. Vèncer el propi jo. Suportar sense ira o mal geni. Comprendre el pròxim assemblant-nos a Déu, que és «paciència i misericordiós».
- 7. Pregar Déu pels vius i pels difunts.** Viure intercedint i encomanant els germans, creient que la pregària aporta força i vida. Ser solidaris des de la intercessió. Dedicar temps a l'oració. Omplir el cor dels noms dels qui estimem, de les necessitats de la humanitat, dels qui volem tenir presents amb amor, perquè Déu els ajudi. És el camí més curt per arribar al germà.

Déu amb el seu Esperit Sant ens anirà ajudant a créixer en una «**espiritualitat misericordiosa**», plena de bones obres!

† Joan-Enric Vives
Arquebisbe d'Urgell

ENTREVISTA

») Aquesta imatge parla

» MARIA DEL MAR ALBAJAR

Comunitat jove

La M. Maria del Mar Albarjar és, des de l'11 de juny, l'abadessa del Monestir de Sant Benet de Montserrat. Succeeix la M. Montserrat Viñas, que ha ocupat el càrrec els darrers 20 anys, «després d'haver fet una gran feina de potenciació de les persones i d'obertura de la comunitat als nous temps». La nova abadessa rebrà la benedicció de mans del bisbe Agustí Cortés el proper dissabte 19 de setembre (a les 16 h), a la Basílica de Santa Maria de Montserrat.

Com viu la responsabilitat d'abadessa... amb només 44 anys?

La veritat és que ser abadessa per a mi ha estat una cura intensiva de realisme o d'humilitat, que és el mateix. L'experiència de vida és molt important per a ser responsable d'una comunitat monàstica. I a mi me'n falta. Llavors, el que em queda i em permet tirar endavant és la consciència clara dels meus límits, des dels quals avançar conjuntament amb la comunitat i amb tanta gent que ens envolta.

Com veu el futur de la comunitat?

El futur de la comunitat l'anem creant cada dia i dependrà de la nostra capacitat de ser les unes per les altres escolta i perdó, i de la nostra flexibilitat per desinstal·lar-nos seguint l'impuls alliberador sempre nou de l'Esperit de Déu que ens parla a través de la realitat que vivim a cada moment.

De què li està més agraïda a Déu?

Tinc tantes raons per donar gràcies a Déu a cada moment! Tinc casa, aigua, menjo cada dia, tinc una comunitat, família, amics... i el do de la vida, la vida que Déu posa a les nostres mans per col·laborar amb Déu en la creació de la humanitat i de la terra que volem. Li demano que no ens cansem mai de treballar perquè tothom aquí i arreu en pugui donar gràcies.

Oscar Bardaji i Martín

SER PADRES

Evitar las amputaciones genealógicas

Quisiera advertir a los padres en situación de separación que actúen con mucha cautela para no caer en lo que llamo *traumáticas amputaciones genealógicas*, es decir, en mantener alejado al niño de todo el linaje del ex: abuelos, tíos, primos...

No me cansaré de repetir que el niño tiene necesidad de que varios adultos de sexo diferente se ocupen de él, especialmente a partir de los dos o tres años de edad. También quiero resaltar que las niñas, por ejemplo, necesitan conocer a personas varones del lado materno apreciadas por la madre, y a mujeres del lado paterno apreciadas por el padre, y con los niños pasa otro tanto. Se trata de personas que sirvan al menor de modelos de identificación, que son necesarios para su desarrollo armónico.

Tenga en cuenta que, en los casos de separación, un determinado sexo ha quedado malparado: el que encarnaba el supuestamente causante de la ruptura; y ahondar en esta tesitura ante los hijos es un mal asunto. Créame, es un grave error parental intentar satanizar a los ojos del hijo el sexo del otro progenitor («claro, todos los hombres sois...» o «claro, todas las mujeres sois...», con añadidos que no voy a transcribir aquí).

No despreciemos las funciones de la *familia amplia*: el niño, en casa de sus primos, jugando con ellos, se lo puede pasar mejor que enganchado toda la tarde delante de la televisión o consumiendo videos o jugando con la tableta, aunque sea estando junto a su padre o su madre...

Dr. Paulino Castells

(Crecer con padres separados, Plataforma Editorial)

PREGÀRIES DE LA M. TERESA

Per la pau

Senyor, fes de mi un instrument de la teva pau: que, on hi ha odi, hi porti amor; que, on hi ha pecat, hi porti esperit de perdó; que, on hi ha discòrdia, hi porti harmonia; que, on hi ha error, hi porti veritat; que, on hi ha dubte, hi porti fe; que, on hi ha desesperació, hi porti esperança; que, on hi ha ombres, hi porti llum; que, on hi ha tristesa, hi porti joia.

Senyor, concedeix-me:

consolar, més que no pas ser consolat; comprendre, més que no pas ser comprès; ser capaç d'estimar, més que no pas ser estimat; perquè és oblidant-se que es troba un mateix; és perdonant com s'arriba a ser perdonat; és morint com ens despertem a la vida eterna.

Amén.

Nota: aquesta pregària és atribuïda tradicionalment a sant Francesc d'Assís. S'inclou amb les seves pregàries perquè la mare Teresa se la feia seva, com altres pregàries de la tradició cristiana.

CLAUS PER ENTENDRE L'ENCÍCLICA

Ètica, fe i política per a la reconciliació amb la creació

L'èsser humà ha ferit la creació i està cridat a restaurar-la. Això és possible en Crist, com diu sant Ireneu: «És ell, en efecte, qui posa llum a l'altura, qui allarga la profunditat que s'enfonsa molt radicalment en la terra, qui estén la longitud de l'Est i de l'Oest». I també aquella gran sentència: «Gloria Dei homo vivens!»: «La glòria de Déu és l'home vivent.»

Aquesta acció reconciliadora obre permanentment processos de reconciliació que són oportunitats per tornar a començar. Des d'aquí la fe es posa al servei de l'ètica que, tenint cura de l'ambient, restaura les relacions humanes des de la crida a la vida d'una nova creació que ja ve. Això implica una opció política que doni forma jurídica a les exigències mínimes ineludibles i que faciliti les altres exigències per fer possible un progrés sostenible.

Al criticar «la debilitat de les reaccions», el Sant Pare lamenta «que la política estigui sotmesa a la tecnologia i a les finances», com queda palès en les cimeres mundials sobre el medi ambient. «Hi ha massa interessos particulars i molt fàcilment l'interès econòmic arriba a prevaldre sobre el bé comú i a manipular la informació per tal de no veure afectats els seus projectes.»

Mn. Peio Sánchez

Professor d'antropologia teològica

LECTURES MISSA DIÀRIA

I SANTORAL

Accés al Breviari

31. ■ Dilluns (litúrgia hores: 2a setm.) [1Te 4,13-18 / SI 93 / Lc 4,16-30]. Sant Ramon Nonat, rel. mercedari, dels primers, captiu a Algèria, cardenal, patró de Cardona. Sant Nicodem, amic i seguidor de Jesús; sants Vicenç, Sabina i Cristeta, mrs., patrons d'Àvila.

1. ■ Dimarts [1Te 5,1-6.9-11 / SI 26 / Lc 4,31-37]. Mare de Déu del Puig (València). Sant Lleïr o Lliceri, bisbe de Coserans (s. vi); sant Gil o Gili, abat, penitent a Núria; sant Artur, màrtir; santa Anna, profetessa; santa Teresa-Margarida Reddi, vg. carmelitana. Beat Josep Samsó (Castellbisbal 1887 - Mataró 1936), prev. i mr.

2. ■ Dimecres [Col 1,1-8 / SI 51 / Lc 4,38-44]. Sant Antolí o Antoní, mr.; santa Ingrid, vg. dominicana sueca (†1282); santa Raquel, matrona bíblica (dona de Jacob); beats màrtirs de setembre (revolució francesa, 1789).

3. □ Dijous [Col 1,9-14 / SI 97 / Lc 5,1-11]. Sant Gregori el Gran, papa (590-604) i doctor de l'Església, abans monjo, patró de la música. Santa Basilissa, vg. i mr.; sant Simeó Estilita el Jove (521-597), monjo siríac.

4. ■ Divendres [Col 1,15-20 / SI 99 / Lc 5,33-39]. Mare de Déu de la Consolació (o de la Corretja). Sant Moisès, alliberador del poble d'Israel; santa Rosa de Viterbo, vg.; santa Rosalia de Palerm, vg.; sant Bonifaci I, papa (romà, 418-422).

5. ■ Dissabte (□ Tortosa) [Col 1,21-23 / SI 53 / Lc 6,1-5]. Mare de Déu de la Cinta, apareguda, segons tradició, a la Catedral de Tortosa al 1178. Santa Obdúlia, vg. i mr. Beata Teresa de Calcuta, fundadora de les Missioneres de la Caritat (MC).

6. ■ † Diumenge vinent, XXIII de durant l'any (lit. hores: 3a setm.) [Is 35,4-7a / SI 145 / Jm 2,1-5 / Mc 7,31-37]. Mare de Déu de Guadalupe (Extremadura). Sant Zacaries, profeta; sant Eleuteri, abat.

DIUMENGE XXII DE DURANT L'ANY

▶ Lectura del llibre del Deuteronomi (Dt 4,1-2.6-8)

Moisès digué al poble: «Ara, Israel, escolta els decrets i les prescripcions que avui us ensenyo, i compliu-los. Així viureu, entrareu al país que el Senyor, el Déu dels vostres pares, us dona, i en prendreu possessió. No afegiu res als manaments que jo us dono ni en tragueu res. Compliu els manaments del Senyor, el vostre Déu, que us dono avui. Guardeu-los i poseu-los en pràctica. Si ho feu així, tots els pobles us tindran per assenyats i molt intel·ligents: quan sentiran dir que heu rebut tots aquests decrets, diran: «Aquest poble és una nació assenyada i molt intel·ligent». I realment, ¿quina és la nació que tingui els seus déus tan a prop, com el Senyor, el nostre Déu, és a prop nostre sempre que l'invocuem? I, ¿quina és la nació, per gran que sigui, que tingui uns decrets i unes prescripcions tan justes com aquesta Llei que jo us he donat avui?»

▶ Salm responsorial (14)

R. *Senyor, ¿qui podrà estar-se a casa vostra?*

Senyor, ¿qui podrà estar-se a casa vostra? / El qui obra honradament / i practica la justícia, / diu la veritat tal com la pensa; / quan parla, no escampa calúmnies. R.

Mai no fa mal al proïsme, / ni carrega a ningú res infamant, / compten poc als seus ulls els descreguts, / honra i aprecia els fidels del Senyor. R.

No fia els seus diners a interès, / ni es ven per condemnar cap innocent. / El qui obra així, mai no caurà. R.

▶ Lectura de la carta de sant Jaume

(Jm 1,17-18.21b-22.27)

Germans meus estimats, tot el que rebem de bo, tot do perfecte, prové de dalt, baixa del Pare dels estels. En ell, res no canvia, no hi ha ni ombra de variació. Ell ha decidit lliurement que la proclamació de la veritat ens fes néixer a la vida, perquè fòssim com un primer fruit de tot el que ha creat. Acolliu amb docilitat la paraula plantada en vosaltres. És una paraula que té el poder de salvar-vos. Però no us limiteu a escoltar-la, que us enganyàreu a vosaltres mateixos: l'heu de posar en pràctica. La religió pura i sense taca als ulls de Déu és que ajudeu els orfes i les viudes en les seves necessitats, i us guardeu nets de la malícia del món.

▶ Lectura de l'evangelio segons sant Marc (Mc 7,1-8.14-15.21-23)

En aquell temps, els fariseus i alguns mestres de la Llei que venien de Jerusalem es reuniren entorn de Jesús i s'adonaren que alguns dels seus deixebles menjaven amb les mans impures, és a dir, sense haver fet la cerimònia de rentar-se-les. Cal saber que els fariseus, i en general tots els jueus, seguint la tradició que han rebut dels ancians, no mengen mai sense haver-se rentat les mans ritualment i quan tornen del mercat no mengen sense haver-se banyat; i observen per tradició moltes pràctiques semblants, com és fer passar per l'aigua vasos i gerros i atuells d'aram. Els fariseus, doncs, i els mestres de la Llei preguntaren a Jesús: «¿Per què els vostres deixebles no segueixen la tradició dels ancians i mengen amb les mans impures?» Jesús els respongué: «Isaïes tenia tota la raó quan va profetitzar de vosaltres, hipòcrites, tal com diu l'Escritura: «Aquest poble m'honora amb els llavis, però el seu cor es manté lluny de mi. El culte que em dona és en va, les doctrines que ensenyen són preceptes humans». Vosaltres abandoneu els manaments de Déu per mantenir les tradicions dels homes.»

Després cridà la gent i els deia: «Escolteu-me tots i enteneu bé això que us dic: Res del que entra dintre de l'home des de fora no el pot contaminar; només allò que surt de l'home el pot contaminar, perquè de dins de l'home, és a dir, del seu cor, en surten els pensaments dolents que el porten a cometre fornicacions, robatoris, assassinats, adulteris, estafes, maldats, enganys, indecències, enveges, insults, arrogància, ximpleria: tot això dolent surt de dintre i és el que contamina l'home.»

▶ Lectura del libro del Deuteronomio (Dt 4,1-2.6-8)

Moisés habló al pueblo, diciendo: «Ahora, Israel, escucha los mandatos y decretos que yo os mando cumplir. Así viviréis y entraréis a tomar posesión de la tierra que el Señor, Dios de vuestros padres, os va a dar. No añadiréis nada a lo que os mando ni suprimáis nada; así cumpliréis los preceptos del Señor, vuestro Dios, que yo os mando hoy. Ponedlos por obra, que ellos son vuestra sabiduría y vuestra inteligencia a los ojos de los pueblos, que, cuando tengan noticia de todos ellos, dirán: «Cierto que esta gran nación es un pueblo sabio e inteligente.» Y, en efecto, ¿hay alguna nación tan grande que tenga los dioses tan cerca como lo está el Señor Dios de nosotros, siempre que lo invocamos? Y, ¿cuál es la gran nación, cuyos mandatos y decretos sean tan justos como toda esta ley que hoy os doy?»

▶ Salmo responsorial (14)

R. *Señor, ¿quién puede hospedarse en tu tienda?*

El que procede honradamente / y practica la justicia, / el que tiene intenciones leales / y no calumnia con su lengua. R.

El que no hace mal a su prójimo / ni difama al vecino, / el que considera despreciable al impío / y honra a los que temen al Señor. R.

El que no presta dinero a usura / ni acepta soborno contra el inocente / El que así obra nunca fallará. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol Santiago

(St 1,17-18.21b-22.27)

Mis queridos hermanos: Todo beneficio y todo don perfecto vienen de arriba, del Padre de los astros, en el cual no hay fases ni períodos de sombra. Por propia iniciativa, con la palabra de la verdad, nos engendró, para que seamos como la primicia de sus criaturas. Aceptad dócilmente la palabra que ha sido plantada y es capaz de salvaros. Llevadla a la práctica y no os limitéis a escucharla, engañándoos a vosotros mismos. La religión pura e intachable a los ojos de Dios Padre es ésta: visitar huérfanos y viudas en sus tribulaciones y no mancharse las manos con este mundo.

▶ Lectura del santo evangelio según san Marcos (Mc 7,1-8.14-15.21-23)

En aquel tiempo, se acercó a Jesús un grupo de fariseos con algunos escribas de Jerusalén, y vieron que algunos discípulos comían con manos impuras, es decir, sin lavarse las manos. (Los fariseos, como los demás judíos, no comen sin lavarse antes las manos restregando bien, aferrándose a la tradición de sus mayores, y, al volver de la plaza, no comen sin lavarse antes, y se aferran a otras muchas tradiciones, de lavar vasos, jarras y ollas.)

Según eso, los fariseos y los escribas preguntaron a Jesús «¿Por qué comen tus discípulos con manos impuras y no siguen la tradición de los mayores?»

Él contestó: «Bien profetizó Isaías de vosotros, hipócritas, como está escrito: «Este pueblo me honra con los labios, pero su corazón está lejos de mí. El culto que me dan está vacío, porque la doctrina que enseñan son preceptos humanos.» Dejáis a un lado el mandamiento de Dios para aferraros a la tradición de los hombres.»

Entonces llamó de nuevo a la gente y les dijo: «Escuchad y entended todos: Nada que entre de fuera puede hacer al hombre impuro; lo que sale de dentro es lo que hace impuro al hombre. Porque de dentro, del corazón del hombre, salen los malos propósitos, las fornicaciones, robos, homicidios, adulterios, codicias, injusticias, fraudes, desenfreno, envidia, difamación, orgullo, frivolidad. Todas esas maldades salen de dentro y hacen al hombre impuro.»

Rostre de Crist, del quadre *El Salvador*, de José Ribera (1591-1652). Museo del Prado (Madrid)

COMENTARI

Conservar o canviar?

Ser correcte i net és una cosa bona, però no ho és tot. Aquí el costum i l'ús tenen un gran paper, i allò que no és costum equival a *prohibit*.

Jesús, amb una gran llibertat, posa en qüestió les lleis escrites: és manament humà o voler diví. Els manaments de Déu són —sorprenentment— molt més humans que no pas els estatuts de l'home. Hi ha, doncs, homes que prefereixen optar des de la llibertat pel voler de Déu. Qui camina en l'escola de Jesús, aprèn la llibertat. En la nostra relació amb Déu estem temptats d'arrapar-nos a les falses seguretats, a una religiositat externa, a una litúrgia estètica, però buida, sense cor.

En el judaisme del temps de Jesús, la Llei s'havia esclerotitzat i fomentava la hipocresia, el fonamentalisme: la pregunta pel que era pur o impur tenia una gran importància. Segons el parer dels fariseus, calia complir tots els manaments de puresa que originalment només obligaven els sacerdots. Això suscitava la pregunta sobre el comportament que calia observar entre el manament de Déu i els determinis dels homes («la tradició dels antics»). Jesús es posa en la línia dels profetes, que buscaven fer la voluntat de Déu. Déu, en el fons, pregunta pel cor de l'home, no pas pel seu obrar exterior. Citant Isaïes, diu Jesús: «Aquest poble m'honora amb els llavis, però el seu cor és lluny de mi». La temptació que cal superar és el fariseisme, el sacralisme, la religiositat. La fe és existència, no màgia sacral. L'Església ha de viure en

constant *aggiornamento* i creativitat, fidel a la crida que Déu li fa a través dels signes dels temps. La fidelitat ha de ser creativa, no escleròtica, ben dinàmica. En la nostra relació amb Déu, en la vida ètica, l'essencial no és l'observança de la norma sinó el *cor*, és a dir, la consciència i l'amor amb què s'observa la norma. El cor, bíblicament parlant, és el lloc de la decisió de les nostres decisions, és el lloc de la veritat on escollim entre la vida i la mort. És el lloc de la trobada, ja que vivim a imatge de Déu; és el lloc de l'Aliança.

El criteri últim i decisiu de l'observança justa de la Llei de Déu és la caritat eficaç envers el proïsme. Ens fa adonar de l'autenticitat de la participació en l'eucaristia, sacrament de la caritat.

Ignasi Ricart, claretià

Natura i pregària: binomi que porta al Déu Amor

Els Santuaris del Bisbat situats enmig de la natura són un indret ideal durant l'estiu per refer-se de la tensió del curs escolar. Aquest any, dos d'aquests santuaris de la Diòcesi d'Urgell han viscut intensament la seva designació com a Basílica i han vist com el nombre de visitants s'ha incrementat notablement. El Santuari-Basílica de la Mare de Déu de Núria, i el de la Mare de Déu de Meritxell, encimbellats enmig dels cims del Pirineu, al Ripollès i al Principat d'Andorra, obren les seves portes a tothom.

Mn. Jacint Verdaguer va glossar en el seu poema «A Barcelona», la necessitat que l'home té de connectar amb Déu. Al llarg de la seva vida, la connexió entre la natura i la pregària va ser un fet, i ens convida a viatjar amb l'ànima i el cos cap a indrets on ens puguem reconèixer i on ens preparam per a l'experiència de viure l'Amor de Jesucrist i de comprendre l'obra de Déu.

«Lo teu present esplèndid és de nos temps aurora; tot somiant fulleja lo llibre del passat; treballa, pensa, lluita; mes creu, espera i ora. Qui enfonsa o alça els pobles és Déu, que els ha creat.»

J.V. «A Barcelona»

Hi ha moltes persones que han trobat el seu consol en indrets com el Santuari de Núria. Al segle XVII, el Canigó ja era conegut per un altre sacerdot, Mn. Francesc Marés, que va editar una de les primeres obres de recopilació de la història de Núria i una de les més editades. A Núria, com diuen els rectors custodis *in solidum*, Joan Perera i Joaquim Cebrián, «s'hi palpa una especial presència de la Mare de Déu que constantment atrau persones d'arreu, i la mil·lenària devoció mariana en aquestes valls ha convertit el Santuari en un centre de pelegrinatge. Hom hi troba un espai de sublim bellesa enmig d'un gran silenci i solitud».

La realitat és que a la recent nomenada Basílica, només s'hi accedeix a peu,

o amb el tren cremallera: és un reducte de pau on no hi poden arribar els vehicles. Durant tot l'estiu, la missa de les dotze del migdia, i després les vespres a les quatre de la tarda, són els punts culminants d'aquesta proposta de pregària en silenci i en comunió amb la natura: el Santuari de la Mare de Déu de Núria vol facilitar el pelegrinatge a famílies, parròquies, entitats, grups, escoles, i tothom que busqui un lloc especial de pregària, serenitat i profunditat. És per això que enguany i durant la primavera s'han començat a organitzar petits pelegrinatges i pregàries que s'han anat duent a terme al llarg dels mesos de juliol i agost. Podeu trobar més informació a la pàgina del facebook del Santuari o a la pàgina web del Bisbat d'Urgell.

Meritxell

També trobareu a la web del bisbat www.bisbaturgell.org, informació i formes d'accedir al Santuari de la Mare de Déu de Meritxell, situat al Principat d'Andorra.

Meritxell és molt més que un Santuari. És un espai de pau, i la importància del claustre obert per contemplar la muntanya, els prats, els jardins, tot per poder respirar la pau religiosa tan necessària en la societat postmoderna, cada dia més estressada o agressiva, és una realitat. El Santuari de Meritxell és una marc per a la contemplació i també un dels exponents més representatius de l'arquitectura d'Andorra del final del segle XX. L'eclecticisme monumental de Ricard Bofill ha enriquit la cultura material del país amb una obra representativa i ha establert un precedent, pel que fa a l'arquitectura contemporània.

El Conjunt Històric de Meritxell està constituït per dos edificis: el Santuari vell de Meritxell i el santuari nou de Meritxell, tots dos declarats béns d'interès cultural.

El dia 1 de setembre: Festa de Sant Gil

El dia 1 de setembre és la diada festiva de Sant Gil, al Santuari de la Mare de Déu de Núria, Patrona del Bisbat d'Urgell.

En aquest dia es reuneixen les M.I. Autoritats, encapçalades per l'Arquebisbe Joan-Enric, i celebren l'Eucaristia de Sant Gil amb la tradicional presència dels pastors que honoren el seu Sant Patró. Sant Gil ens ensenya a elevar-nos vers Déu i a no quedar-nos en la mundanitat de les coses de la terra a tots els qui tenen alguna responsabilitat d'acompanyament i pasturatge.

En acabar l'Eucaristia tindrà lloc la tradicional processó des del Santuari de la Mare de Déu fins a l'ermita de Sant Gil mentre es cantaran els goigs a llaor de la Mare de Déu de Núria i els goigs de Sant Gil.

Segueix el Full Dominical allà on vulguis amb el teu telèfon mòbil

LA PLETA

El do de la creació (II). Postil·les a *Laudato si'* (5)

L'oblit de la condició de criatura és el que ha conduït l'ésser humà a creure's el senyor absolut de la creació. Enfront d'aquesta incongruència metafísica i teològica, el Papa Francesc, afirma que «la millor manera de posar en el seu lloc l'ésser humà, i de posar fi a la seva pretensió de ser un dominador absolut de la terra, és tornar a proposar la figura d'un Pare creador i únic amo del món» (75).

L'ésser humà no és ontològicament simètric a les altres criatures. El Papa Francesc se situa lluny de l'antropocentrisme modern excoent, però també del biocentrisme postmodern que posa, en un pla d'igualtat ontològica tots els éssers del món com a idèntiques manifestacions de la vida.

«El pensament judeocristià —escriu Jorge Mario Bergoglio— va desmitificar la natura. Sense deixar d'admirar-la per la seva esplendor i la seva immensitat, ja no li va atribuir un caràcter diví. D'aquesta manera es destaca encara més el nostre compromís davant d'ella. Un retorn a la natura no pot ser a costa de la llibertat i la responsabilitat de l'ésser humà» (78).

La terra no ens pertany; és creació de Déu. La vida no ens pertany; és creació de Déu. Som distints en el conjunt de la creació, perquè tenim capacitat de pensar, d'estimar, d'esdevenir conscients, de transcendir l'espai i el temps i reconèixer l'existència del Tu infinit de Déu en cada criatura del món.

El reconeixement de la diferència ontològica de la condició humana, però, no ha de conduir a la pèrdua

del sentit de comunió fraterna amb tots els éssers del món. «Éssers creats pel mateix Pare, tots els éssers de l'univers —escriu el Papa Francesc— estem units per llaços invisibles i conformem una espècie de família universal, una sublim comunió que ens mou a un respecte sagrat, afectuós i humil» (89).

El Papa Francesc parteix de la tesi que la creació és una escala dels éssers, per emprar la bella expressió de Ramon Llull que es fa seva en el segle XX, Jaume Bofill. Tots els éssers estan enxarxats en un mateix enigma i són mútuament dependents, però hi ha nivells d'existència, hi ha graus de perfecció en l'ésser humà i la persona és la més perfecta de les criatures materials, tal com diu Sant Tomàs, reiteradament citat en aquesta encíclica que comentem.

«No pot ser real un sentiment d'íntima unió amb els altres éssers de la natura —escriu el Papa Francesc— si al mateix temps en el cor no hi ha tendresa, compassió i preocupació pels éssers humans. És evident la incoherència de qui lluita contra el tràfic d'animals en perill d'extinció, però resta completa-

ment indiferent davant el tràfic de persones, es desentén dels pobres o s'entesta a destruir un altre ésser humà que li desagrada. Això posa en perill el sentit de la lluita per l'ambient» (91).

El referent de la nostra vida és Jesús. D'ell hem d'aprendre com relacionar-nos amb els altres éssers humans i amb els animals i vegetals. Jesús té una especial predilecció pels homes i dones més vulnerables, pels qui pateixen, però estima la natura i posa els lliris del camp i les aus del cel com els referents a seguir, tant per la seva sobrietat, com per la seva senzillesa i elegància.

«Jesús —escriu Jorge Mario Bergoglio— vivia en harmonia plena amb la creació, i els altres se'n meravellaven (...). No semblava pas com un asceta separat del món o enemic de les coses agradables de la vida» (98).

En definitiva, de l'hermenèutica del Papa Francesc del Gènesi es dedueix que «el fi últim de les criatures no som nosaltres» (83), que «tot està connectat» (117), que la persona ocupa un lloc rellevant en el cosmos, perquè només ella és capaç de «l'obertura a un «tu» capaç de conèixer, estimar i dialogar» i aquest tret «continua essent la gran noblesa de la persona humana» (119). Finalment, la interdependència de tot el que existeix, «ens obliga a pensar en *un sol món, en un projecte comú*» (164).

Francesc Torralba
Doctor en Teologia